

قرارداد هواپیمائی کشوری بین المللی

قسمت اول - هوانوردی

فصل اول - اصول کلی و اجرای قرارداد

حق حاکمیت

ماده ۱ - کشورهای متعاقد قبول دارند که هر کشوری حق حاکمیت تام و مطلق نسبت به فضای مافوق قلمرو خود دارد .

قلمرو

ماده ۲ - از نظر این قرارداد قلمرو یک کشور عبارت خواهد بود از اراضی و آبهای ساحلی متصل بآن که تحت حاکمیت یا قیمومت - حمایت و یا تحت حمایتی آن کشور قرار دارد.

هواپیماهای دولتی و کشوری

ماده ۳ - الف - این قرارداد فقط شامل هواپیماهای کشوری خواهد بود و در باره هواپیماهای دولتی قابل اجرا نمیشود.

ب - هواپیماهاییکه در خدمات نظامی و گمرکی و شهربانی بکار برده میشوند هواپیماهای دولتی محسوب خواهند شد .

ج - هیچ هواپیمای دولتی یک کشور متعاقد نباید بدون اجازه یا بوسیله موافقت نامه مخصوص یا بطور دیگر طبق شرایط آن بر فراز قلمرو کشور دیگر پرواز نماید و یا در آنجا فرود بیاید .

د - کشورهای متعاقد تعهد مینمایند که هر موقع مقرراتی برای هواپیماهای دولتی خود وضع میکنند تامین سلامتی هوانوردی کشوری را مراعات نمایند .

سوء استفاده از هواپیمائی کشوری

ماده ۴ - هر کشور متعاهدی موافقت مینماید که هواپیماهای کشوری را بمنظور انجام مقاصدی که با مقررات این قرار داد مغایرت داشته باشد مورد استفاده قرار ندهد .

فصل دوم - پرواز بر فراز قلمرو کشورهای متعاهد

حق پرواز خارج از برنامه

ماده ۵ - هر يك از کشورهای متعاهد موافقت مینماید که کلیه هواپیما های سایر کشورهای متعاهد که در سرویس هواپیمائی بین المللی اشتغال نداشته باشند حق دارند بشرط رعایت مقررات این قرار داد بر فراز قلمرو آن پرواز نمایند و یا بطور ترانزیت بدون توقف از آنجا عبور کنند و همچنین بدون احتیاج بکسب اجازه قبلی برای مقصودهای غیر تجارتمی بآنجا فرود بیابند بشرط اینکه کشوری که بر فراز آن پرواز بعمل میآید حق در خواست فرود آمدن را از هواپیما داشته باشد معهدا هر يك از کشورهای متعاهد این حق را برای خود محفوظ میدارد که بجهت تأمین سلامت پرواز از هواپیمائیکه مایل بعزیمت بنواحی غیر قابل عبور و با نواحی که تسهیلات هواپیمائی بقدر کافی در آنجا وجود ندارد بخواهد که راه معینی را طی نماید و یا اینکه اجازه مخصوصی برای این قبیل پرواز ها تحصیل کند و چنین هواپیما هر گاه مسافر بار یا پست برای کرایه یا اجرت غیر از مسافر بار و پستی که در سرویسهای منظم بین المللی هستند داشته باشد بشرط رعایت مقررات ماده ۷ حق دارد که مسافر و بار و پست بگیرد و پیاده کند مشروط بر اینکه هر کشوری که در آنجا این مسافرین پست و بارها گرفته یا پیاده میشوند حق داشته باشد که نظامات شرایط و محدودیتهائی را که لازم میدانند تحصیل نماید .

پرواز بر حسب برنامه

ماده ۶ - هیچ سرویس هواپیمائی بین المللی حق ندارد که در کشور متعاهد دیگر عمل نماید مگر اینکه اجازه مخصوص و یا اجازه دیگر از آن

کشور داشته و مطابق شرایط چنین اجازه و یا اختیاری پرواز نموده باشد .

کابوتاز

ماده ۷ - هر يك از کشور های متعاقد حق خواهد داشت که از صدور اجازه به هواپیمای سایر کشور های متعاقد که جهت حمل و نقل مسافر یا پست و یا کالا در مقابل کرایه یا اجرت از يك نقطه بنقطه دیگر در قلمرو خود مبادرت به پرواز میکنند امتناع نماید و نیز متعهد میگردد که داخل هیچگونه ترتیباتی نشود که صریحاً چنین حق انحصاری بکشور دیگر یا شرکت هواپیمائی کشور دیگر بدهد و نیز چنین حق انحصاری را از کشور دیگر برای خود تحصیل ننماید .

هواپیمای بدون خلبان

ماده ۸ - هیچ هواپیمائی که قادر به پرواز بدون خلبان باشد نباید بدون اجازه مخصوص و طبق مقررات آن اجازه بر فراز کشور های متعاقد دیگر بدون خلبان پرواز نماید . هر کشور متعاقد تمهید مینماید که پرواز چنین هواپیمای بدون خلبان را در نواحی که برای پرواز هواپیماهای کشوری آزاد میباشد تحت کنترل قرار دهد بطوری که خطری از این راه متوجه هواپیماهای کشوری نشود .

مناطق ممنوعه

ماده ۹ - الف - هر کشور متعاقدی میتواند از نظر ضرورت نظامی و یا تأمین سلاطت عمومی بطور متحدالشکلی پرواز هواپیماهای سایر کشور ها را در پاره ای مناطق قلمرو خود محدود نموده و یا ممنوع نماید بشرط اینکه در اجرای این منظور هیچگونه تبعیضی بین هواپیماهای آن کشور و هواپیماهای سایر کشور های متعاقد که در سرویس های منظم هواپیمائی بین‌المللی اشتغال داشته باشند قائل نگردد چنین مناطق ممنوعه بایستی از نظر موقعیت و مساحت و وسعت توجیباً طوری باشد که بدون جهت مشکلاتی برای هوانوردی ایجاد ننماید .

مشخصات چنین مناطق ممنوعه در قلمرو يك کشور متعاهد و همچنین هر نوع تغییرات آن باید باسرع اوقات بسایر کشور های متعاهد و بسازمان هواپیمائی کشوری بین المللی ابلاغ گردد .

ب - هر کشور متعاهدی همچنین این حق را برای خود محفوظ میدارد که در موارد استثنائی و در موقع خطر و یا از نظر تأمین سلامت عمومی در صورت تأثیر فوری موقتاً پرواز هواپیماها را در سراسر قلمرو خود و یا در منطقه مخصوص ممنوع نماید بشرط اینکه اینگونه محدودیتها یا ممنوعیت ها بدون رعایت ملیت و تبعیض شامل کلیه هواپیماهای سایر کشور ها بشود .

ج - هر کشور متعاهد میتواند طبق شرایطی که تعیین مینماید از هر هواپیمائی که داخل در مناطق مذکوره در بند فوق میشود بخواهد که در فرودگاهی که در قلمرو خود معین مینماید بمحض اینکه عملاً ممکن باشد فرود بیاید .

فرود آمدن در فرودگاه گمرکی

ماده ۱۰ - باستثنای مواردیکه تحت مقررات این قرار داد با اجازه مخصوص هواپیماها میتوانند از فراز قلمرو يك کشور متعاهد بدون فرود آمدن پرواز نمایند هر هواپیمائی که داخل قلمرو يك کشور متعاهد میگردد باید در صورتیکه نظامات آن کشور مقرر داشته باشد در فرودگاهی که برای مقاصد گمرکی وسایر بازرسیها تعیین شده فرود بیاید و درموقع مراجعت از قلمرو يك کشور متعاهد هم باید از چنین فرودگاهی عزیمت نماید . مشخصات تمام فرودگاههایی که برای این منظور تعیین شده اند توسط آن کشور بچاپ رسیده و بسازمان هواپیمائی کشوری بین المللی که بموجب قسمت دوم این قرارداد مقرر شده برای توزیع بین تمام کشورهای متعاهد فرستاده میشود .

قابل اجرا بودن نظامات هوائی

ماده ۱۱ - بشرط رعایت مقررات این قرار داد قوانین و نظامنامه های يك کشور متعاهد راجع به ورود و خروج هواپیماهایی که در هواپیمائی

بین المللی هستند و یا راجع بهوا نوردی و حمل اینگونه هواپیما ها بدون تبعیض از نظر ملیت در باره کلیه هواپیماهای کشور های متعاقد قابل اجرا خواهد بود و هواپیما مکلف است هنگام ورود و یا خروج و یا در مدتی که در قلمرو آن کشور است قوانین و نظامات فوق را مراعات نماید .

مقررات هوایی

ماده ۱۲ - هر کشور متعاهدی تعهد مینماید تدابیری اتخاذ نماید که هر هواپیمائی که بر فراز قلمرو آن پرواز یا مانور مبادرت میکند و هر هواپیمائی که علاءت تابعیت آن کشور را دارا میباشد در هر کجا که هست مقررات و نظامات مربوط به پرواز و مانور هواپیما را که در آنجا معمول است مراعات نماید .

هر کشور متعاهدی تعهد مینماید که نظامات هوائی خود را تا هر اندازه که امکان داشته باشد در این موضوع با آنهائیکه بموجب مقررات این قرار داد گاه گاهی وضع مبرگرد تطبیق بدهد .
هر کشور متعاهدی تعهد میکند کلیه کسانی را که چنین مقررات جاریه را نقض نمایند مورد تعقیب قرار دهد .

نظامات ورود و ترخیص

ماده ۱۳ - قوانین و نظامات يك کشور متعاقد راجع با اجازه ورود و خروج در قلمرو آن کشور در مورد مسافرین عملجات هواپیما و بار از قبیل نظامات مربوطه بورود - ترخیص - مهاجرت - گذرنامه - گمرک - قرنطین باید از طرف مسافرین عملجات و نسبت بیمارها در هنگام ورود و خروج و در تمام مدتیکه هواپیما در قلمرو آن کشور است مراعات گردد .

جلوگیری از انتشار امراض

ماده ۱۴ - هر کشور متعاهدی موافقت دارد که برای جلوگیری از انتشار وبا - تیفوس (مصری) - آبله - تب زرد - طاعون و سایر بیماریهای واگیر دار بوسیله هواپیما تدابیر مؤثری که در هر مورد لازم بداند اتخاذ

کند و برای این منظور کشورهای متعاقد یا بنگاههای وابسته بنظارت بین‌المللی درخصوص تدابیر صحیحی که نسبت به هواپیما قابل اجرا میباشد مرتباً مشاوره خواهند نمود چنین مشاوره ای نسبت باجرای هر قرار داد بین‌المللی که در این موضوع وجود دارد و ممکن است کشورهای متعاقد آنرا امضاء نموده باشند خللی وارد سازد .

عوارض فرودگاه و نظایر آن

ماده ۱۵ - هر فرودگاهی که در يك کشور متعاقد برای استفاده عمومی هواپیماهای ملی آن کشور آزاد باشد بشرط رعایت مقررات ماده ۶۸ با شرایط مساوی برای استفاده هواپیماهای کلیه کشورهای متعاقد آزاد خواهد بود این شرایط مساوی در مورد استفاده هواپیماهای کشور متعاقد از کلیه تسهیلات هوا نوردی منجمله رادیو و سرویسهای هواشناسی که برای استفاده عمومی و بمنظور تأمین سلامت و سرعت هوانوردی مقرر است نیز اجرا خواهد گردید .

هر عوارضی که يك کشور متعاقد برای استفاده ازچنین فرودگاهها و تسهیلات هوا نوردی بوسیله هواپیماهای کشورهای متعاقد دیگر تحمیل یا اجازه تحمیل آنرا میدهد نباید در موارد ذیل بیشتر باشد :

الف - نسبت به هواپیمائی که در سرویسهای منظم بین‌المللی اشتغال ندارند از میزان عوارضی که هواپیمای مشابه ملی آن کشور که در سرویسهای مشابه عمل میکنند پرداخت مینماید .

ب - نسبت به هواپیمائی که در سرویسهای منظم بین‌المللی اشتغال دارند از میزان عوارضی که هواپیمای مشابه ملی آن کشور که در سرویسهای مشابه عمل میکنند پرداخت مینمایند .

تمام اینگونه عوارض باید چاب شده و سازمان بین‌المللی هواپیمائی کشوری فرستاده شود مشروط براینکه هر گاه يك کشور ذینفع نسبت به عوارضی که برای استفاده از فرودگاه و تسهیلات آن مقرر شده اعتراض نماید از طرف شورای سازمان مورد تجدید نظر واقع شود شورای سازمان در این

موضوع راپورت داده و سفارشهای خود را برای اجرا به کشور یا کشورهای مربوطه ابلاغ خواهد کرد .

هیچگونه مخارج و تحمیلات و عوارض از طرف هیچ يك از کشورهای متعاقد منحصراً برای حق ترانزیت از فراز قلمرو آن یا ورود و خروج هیچ هوایمای يك کشور متعاقد یا اشخاص و یا اموال موجوده در آن عمل نخواهد شد .

بازرسی هوایما

ماده ۱۶ - مقامات صلاحیتدار هر يك از کشورهای متعاقد حق خواهند داشت که بدون تأخیر غیر موجه هوایماهای سایر کشورهای متعاقد را هنگام ورود و یا خروج بازرسی نموده و گواهینامه ها و سایر مدارك مشروحه در این قرارداد را بازرسی نمایند .

فصل سوم - تابعیت هوایما

تابعیت هوایما

ماده ۱۷ - هر هوایما تابعیت کشوری را دارد که در آنجا ثبت رسیده است .

رتال ثبت دو گانه

ماده ۱۸ - هیچ هوایمائی را نمیتوان قانوناً در بیش از يك کشور به ثبت رسانید لیکن ثبت آن ممکن است از يك کشور به کشور دیگر تغییر پیدا کند .

قوانین ملی راجع به ثبت

ماده ۱۹ - ثبت یا انتقال ثبت هوایما در هر کشور متعاقد طبق قوانین و مقررات آن کشور انجام خواهد یافت .

علامت گذاری

ماده ۲۰ - هر هواپیمائی که در سرویس هوا نوردی بین‌المللی اشتغال دارد باید دارای علامت تابعیت کشور متبوعه خود باشد .

گزارش ثبت

ماده ۲۱ - هر يك از کشورهای متعهد تعهد مینماید که اطلاعات راجع به ثبت و مالکیت هر هواپیمائی مخصوصی را که در آن کشور به ثبت رسیده است بموجب درخواست آنآ بسایر کشورهای متعهد و یا به سازمان هواپیمائی کشوری بین‌المللی ارسال دارد . علاوه هر يك از کشورهای متعهد گزارشهایی بسازمان هواپیمائی کشوری طبق مقرراتی که سازمان وضع خواهد کرد میدهد . گزارشهای مزبور متضمن اطلاعات مربوطه ای که ممکن است در دسترس قرار داد و راجع به مالکیت و کنترل هواپیمائی که در آن کشور به ثبت رسیده و معمولاً در سرویسهای هواپیمائی بین‌المللی اشتغال دارند خواهد بود اطلاعاتیکه بدین ترتیب بوسیله سازمان هواپیمائی کشوری بین‌المللی بدست میآید برحسب تقاضای سایر کشورهای متعهد در دسترس آنها . گزارده خواهد شد . انسانی و مطالعات فرنگی

پرتال جامع علوم انسانی